

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Beretning

om

Horsens Skolevæsen

for Aaret 1900

af

Skoleinspektør Chr. Jacobsen.

Horsens Avis' Bogtrykkeri.

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Skolekommissionens Medlemmer:

Hr. Pastor Jespersen, Sognepræst, Koms. Formand.

Hr. Byrådsmedlem, Adjunkt A. S. Steenberg.

Hr. Byrådsmedlem, Apoteker Helms.

Byrådets Skoleudvalgs Medlemmer:

Hr. Adjunkt A. S. Steenberg, Formand.

Hr. Apoteker Helms.

Hr. Redaktør Rasmussen.

Beretning

om

Horsens Skolevæsen for Aaret 1900.

Ved Udgangen af 1900 fandtes i Horsens Skoledistrikt 3461 Børn, som havde fyldt det 7de Aar; disse vare saaledes fordelte:

	1900		1899	
	Børn	pCt.	Børn	pCt.
I Kommunens 3 offentlige Skoler og Seminariets Børne- skole (ialt 2599 Elever)	2534	73,21	2449	72,52
„ den lærde Skole (150 Elever)	48	1,39	46	1,36
„ private Skoler (1016 Elever)	853	24,65	840	24,87
„ Aflyst	3	0,09	9	0,27
„ Skoler udenfor Kommunen	1	0,03	3	0,09
„ Hjemmet undervistes	5	0,14	7	0,21
Handsvage og vedvarende syge	12	0,35	9	0,27
Andre skolepligtige Børn, som ikke bleve underviste	1	0,03	0	
Ikke-skolefjgende Børn, som have fyldt det 7de Aar efter Indskrivningen den 1/11 1900 og derfor ikke ere skolepligtige	4	0,11	14	0,41
	3461		3377	

Antallet af skolefjgende Elever var 3765 (1899: 3688; 1898: 3644; 1897: 3538), af hvilke 160 vare over skolepligtig Alder, 46 tilræjvende og 124 under 7 Aar.

Den borgerlige Realskole

bestaar af 2 Afdelinger: a) Drengeskolen, som har 9 Trin og bestaar af 11 Klasser, og b) Pigeskolen med 7 Klasser:

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1900 . .	286	Drenge	og	182	Piger;	ialt	468	Elever.
Tilgang i Aarets Løb . .	74	—	og	48	—	„	122	—
	360 Drenge og 230 Piger; ialt 590 Elever.							
Afgang i Aarets Løb . .	56	—	og	37	—	„	93	—
den 31te Decbr. 1900 . .	304	Drenge	og	193	Piger;	ialt	497	Elever.

10 Elever vare tilføjende, 17 af de øvrige vare over skolepligtig Alder og 18 under 7 Aar, saa at de skolepligtige Børns Antal var 452. Middeltallet af Elever i Skolen var 472₈ (1899: 442₉).

Ministeriets Konsulent i Skolefager, Professor Sørensen, besøgte Skolen den 2den Februar og overværede Undervisningen i øverste Pigeklasse og tredjehøjesten Drengeklasse.

Den 21de Marts gav Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Tilladelse til, at der afholdes Borgerstoleksamen ved Horsens borgerlige Realskoles Dreng- og Pigeafdeling i Genhold til Ministeriets Befendtgørelse af 30te Januar 1899, saaledes at denne Eksamen afholdes første Gang i Drengeskolen 1903 og i Pigeskolen 1904.

En ny Plan for Undervisningen blev derfor udarbejdet og delvis gennemført ved Skoleaarets Begyndelse. Ved samme Tid oprettedes en ny Pigeklasse, og Klassenavnene forandrede. (Se Tabellen om Undervisningstimerne's Fordeling.)

Skolens Aarsprøve holdtes fra den 7de til den 18de Juli.

Til Almindelig Forberedelseksamen, som blev afholdt i Juni og Juli Maaneder, indstilledes 8 Elever som alle bestode.

Almindelig Forberedelseksamen 1900

Dimittenderne.	Dansk, skriftlig	Dansk, mundtlig	Engelsk	Dybt	Historie	Geografi	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturhistorie	Naturfæse	Orden med skrift Arbejder	Points
1. Ole Jensen Due, S. af Arbmd. Ole Due Jen- sen i Horsens.	mg. ÷	mg. +	g. +	mg. ÷	g. ÷	mg. ÷	ug	ug. ÷	mg.	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	99
2. Christian G. Emborg, S. af Skomagermester Emborg i Horsens.	mg. ÷	mg. +	mg.	ug. ÷	mg.	mg. ÷	g. ÷	mg.	g. +	mg.	ug. ÷	mg.	100 $\frac{1}{3}$
3. Christian Frederiksen, S. af Købmand Chr. Frede- riksen i Horsens.	g. +	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg.	g.	g. ÷	mg. +	mg. +	mg. ÷	94 $\frac{2}{3}$
4. Jørgen Jacobsen, S. af Arbmd. S. Jacobsen i Horsens	mg. ÷	mg.	mg.	mg. +	g.	mg. ÷	mg. ÷	g.	g. +	g.	ug.	mg.	96 $\frac{1}{3}$
5. Otto A. Møller, S. af Smedmester C. Møller i Horsens.	mg. ÷	mg. +	mg. +	ug. ÷	ug.	ug.	tg. ÷	tg.	tg.	mg. +	ug. ÷	mg. +	88 $\frac{1}{3}$
6. Valdemar C. A. Petersen, S. af Direktør W. Petersen i Horsens.	mg. ÷	mg.	mg.	g. +	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	g.	g.	mg. +	mg.	mg.	97 $\frac{2}{3}$
7. C. Frederik B. Thorn, S. af Lods Thorn i Horsens.	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg. +	mg.	mg.	mg.	mg. ÷	g. ÷	mg. +	ug.	mg. ÷	100
8. Hans V. E. Winther, S. af ihv. Landmand Winther i Horsens.	mg.	mg. +	g. +	mg. ÷	mg.	mg.	mg. +	mg. ÷	tg. +	tg. ÷	g. +	mg. +	87 $\frac{2}{3}$

Til at bestaa Eksamen kræves 65 Points, til „Bestaaet med Udmærkelse“ 112 $\frac{1}{2}$ Points.

Beskiftede Censorer vare Hr. Skoleinspektør Hasjelriis, Skive, Hr. Overlærer Arnstrup, Aarhus, Hr. cand. mag. Balslev, København, og Hr. cand. theol. Johs. Herjkind, Silkeborg; indbudne af Skolen til at deltage i Censuren vare Skolebestyrerinde, Frøken Schougaard, Skolebestyrerinde, Frøken J. Friis og Hr. Adjunkt L. Schmidt, alle i Horsens.

Til Alm. Forberedelseseksamen er opgivet i

Moderemaal: Ludvig Holberg: „Jeppe paa Bjerget“ og „den politiske Randskaber“; N. Ohlenschläger: „Hakon Jarl“. Af Sigurd Müllers Læsestykker: Holberg: Brudstykker af „Peder Paars“, Ewald: Brudstykker af „Balder's Død“ og „Fisferne“, Vesjel: „Smeden og Vageren“, „Hundemordet“ samt Prøver af „Kærlighed uden Strømper“, Baggesen: „Den hængte Tyv“ og Prøver af „Labyrinten“, Grundtvig: „Optrin af Kæmpelivets Undergang i Nord“, Prøverne af Ohlenschläger (indt. „Roskilde Domkirke“, „St. Hansastens-Spil“, „Af Nordens Guder“, „Af Valdur hin Gode“), Jørgemann, Blicher, Heiberg (indt. „Om Ohlenschläger“), Fru Gyllembourg, Herg, P. M. Møller, Hauch (indt. „Galdor“), Chr. Winther, Carl Bernhard, H. E. Andersen, Paludan Müller, Ploug og Høstrup.

Engelsk: statarisk: Ristovs Læsestykker II., Kalisch: Engelske Noveller og Skitser I. Side 1—48, Boyjen: Engelske Digte Side 1—56. . . . . ialt ca. 320 Normalfider.

Heraf blev opgivet til mundtlig Prøve: Ristovs Læsestykker II. Side 60—85 og 155—204, Kalisch: Engelske Noveller og Skitser I. Side 1—48, Boyjen: Engelske Digte Side 30—56. . . . . ialt ca. 160 Normalfider.

Kurforisk: Løffes Læsebog for Mellemklasser og Kalisch's Noveller og Skitser I.

Tysk: statarisk: Kaper og Simonsen: Læsebog for de højere Klasser Side 1—59, 69—84, 98—109, 134—159, 172—188, 273—287, 303—308, 367—370, 387—395, 404—408, 412—419, 433—440, 446—448, 452—462, 478—480. . . . . ialt ca. 300 Normalfider.

Heraf blev opgivet til den mundtlige Prøve Side 98—109, 134—159, 172—188, 273—287, 303—308, 367—370, 387—395, 404—408, 433—440. . . . . ialt ca. 145 Normalfider.

Kurforisk: Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser.

Historie: Blochs Lærebøger for Realskoler.

Geografi: Granzows Lærebog Nr. 2.

Aritmetik: Julius Peterfens Lærebog I. (indt. Største Fællesmaal og Mindste fælles Multiplum for Polynomier) og II. indtil Annuiteter.

Geometri: Julius Peterfens Lærebog.

Naturhistorie: Boas: Dyrerigets Naturhistorie, Strøm: Kortfattet Plantelære.

Naturlære: Ellinger: Lærebog i Fysik Side 1—130, 141—246.

Elevernes Fordeling i Klasserne ved Aarets Udgang samt Undervisningstimernes For-
deling ses af følgende Tabel:

	Elevernes Antal	A. lignon	Latit og An- fættelsesforer	frivning	Regning	Matematit	Historie	Geografi	Naturhistorie	Naturfære	Engelft	Tyft	Tegning	Haandarbejde	Sang	Gymnastit	Undervis- ningstimernes Antal
IX. Drengeklasse	7	..	4	.	2	5	4	2	3	3	4	3	..	..	1	2	35
VIII. —	10	2	4	1	2	6	3	2	2	2	3	3	..	..	1	2	35
VII. —	28	2	4	1	3	4	3	2	2	2	3	3	2	..	1	4	36
VI. —	33	2	5	1	3	4	2	2	2	2	3	3	2	..	1	4	36
VA. —	32	3	6	2	5	2	2	2	2	1	2	3	2	..	1	3	36
VB. —	30	3	6	2	5	2	2	2	2	1	2	3	2	..	1	3	36
IV. —	37	2	7	3	6	..	3	2	2	..	2	..	2	..	1	3	33
IIIA. —	29	3	9	3	6	..	3	2	1	..	..	..	..	..	1	3	31
IIIB. —	28	3	9	3	6	..	3	2	1	..	..	..	..	..	1	3	31
II. —	37	2	10	4	6	..	2	2	..	..	..	..	..	..	1	2	29
1. —	33	2	10	4	5	..	1/2	1/2	..	..	..	..	..	2/2	2/2	..	24
7. Pigeklasse	15	2	4	1	3	4	2	2	2	2	2	3	2	4	1	2	36
6. —	29	2	4	1	3	4	2	1	2	2	3	3	2	4	1	2	36
5. —	26	2	6	2	4	2	2	2	2	1	2	3	1	4	1	2	36
4. —	29	3	7	3	6	..	3	2	2	..	2	..	..	1	4	1	2
3. —	31	3	8	3	6	..	3	2	1	..	..	..	..	4	1	2	33
2. —	34	2	9	4	6	..	2	2	..	..	..	..	..	4	1	..	30
1. —	29	2	9	4	5	..	1/2	1/2	..	..	..	..	..	4	2/2	..	26
	497	40	121	42	82	33	42	32	26	16	28	27	16	28	17	42	592

Desuden anvendes een Time egentlig til Sammenfang.

Udenfor de almindelige Undervisningstimer læses der Franfk af 4 Elever i VII. Klasse
i 3 egentlige Timer og af 10 Elever i VI. Klasse i 3 andre egentlige Timer.

Skoledagenes Antal har været 247 1/2.

Skole- forsømmelser i pSt.	1900				1899				1898			
	paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt	paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt	paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt
Drengeskolen	3,47	0,33	0,10	3,90	3,04	0,35	0,16	3,45	2,45	0,30	0,18	2,93
Pigeskolen (Forberedelseskolen)	5,15	0,36	0,11	5,62	4,42	0,32	0,20	4,94	3,61	0,28	0,09	3,98
Hele Skolen	4,12	0,34	0,11	4,57	4,54	0,24	0,18	4,96	3,23	0,30	0,16	3,69

Forberedelsesklasserne ere ved Skoleaarets Begyndelse indlemmede i Drengeskolen og Pigeskolen.

Den maanedlige Betaling for en Elev fra Horsens Kommune er:

i 1ste og 2den Klasse	.....	2	Kr.	„	Ør
i 3die og 4de	—	2	—	50	—
i 5te og 6te	—	3	—	„	—
i 7ende	—	3	—	50	—
i VIII. og IX.	—	6	—	„	—

For udenbys Elever er Betalingen 2 Kr. højere maanedlig i VIII. og IX. Klasse og 1 Kr. højere i de øvrige Klasser.

Søge to eller flere Børn fra eet Hjem samtidig Skolen, betales der for det andet og tredje Barn 1 Kr. 50 Øre i 1ste og 2den Klasse og halvt Kontingent i de andre Klasser; de øvrige Børn have fri Skolegang.

For Undervisning i Fransk betales 1 Kr. maanedlig.

Fripladser. Ved Skolen findes for Tiden 17 hele og 16 halve Fripladser, som bortgives til Elever i de 5 øverste Drengeskoler og 3 øverste Pigeskoler. Desuden kunne flinke Elever i Kommuneskolerne faa Ekstrafriplads i den borgerlige Realskole. Ved Aarets Udgang fandtes 31 saadanne Gratister, og foruden disse havde 5 Lærerbørn Ekstrafriplads. I 1900 har Skolekommissionen og Byraadets Skoleudvalg i Forening givet Ekstrafriplads til 3 Elever i Vestre Kommuneskole, nemlig:

Søren Frederik Sørensen, Søn af Arbmd. Jens Sørensen.

Niels Kristian Nielsen, Søn af Arbmd. Jens Nielsen.

Lilli Esther Rasmussen, Datter af Skolebetjent Rasmussen.

og til 6 i Østre Kommuneskole, nemlig:

Svend Isager, Søn af Skræbder Isager.

Ane Katrine Peterjen, Datter af Arbmd. Anders Peterjen.

Emilie Kristine Jensen, Datter af Kaffebrænder Søren Jensen.

Sigrid Jensen, Datter af afd. Lønner N. P. Jensen.

Ane Louise Hansen, Datter af Redelsmed Hansen.

Agnes Sørine Hansen, Plejedatter af Stenhugger Hansens Enke.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, som tillige er Skoleinspektør, 8 fast ansatte og 1 konstitueret Lærer, 3 fast ansatte Lærerinder, 1 Timelærer og 5 Timelærerinder.

452 Undervisningstimer besørjes ugentlig af fast ansatte Lærere og 147 af Timelærer og Timelærerinder. — Lærere og Lærerinder have tilsammen forsjømt 38 Dage paa Grund af Sygdom, hvilket er 1 pCt. af de skolepligtige Dages Antal.

Elevernes Bogsamling bestaar af 925 Bind. Der er udlånt 1202 Bind til 65 Laantagere.

For Statens Tilskud til Skolens Samlinger, som ydes hvert andet Aar, og som i 1900 udgjorde 150 Kr., er anskaffet:

Biologi af Honningbien, Metamorphose af Oldenborre, iprittagt Skorpion, Kongesnække og Musling, udtrængt af Skallen, nogle elektriske Apparater, optisk Værk med tilhørende Sager samt andre Apparater til Lyslære.

Kommuneskolerne.

Kommuneskolens Elever ere fordelt i 3 Skoler, nemlig Vestre og Østre Kommuneskole og Seminariets Børneskole.

Deres Antal var:

den 1ste Januar 1900.... 1058 Drenge og 992 Piger; ialt 2050 Elever.

den 31te Decbr. 1900.... 1073 — og 1029 — ; „ 2102 —

Forøgelsen i Aarets Løb . . . 15 Drenge og 37 Piger; ialt 52 Elever.

Den 4de April oprettedes 1 Drengelasje og 1 Pigeelasje ved Østre Kommuneskole.

I de to Kommuneskoler fandtes ved Aarets Udgang 1073 Drenge og 917 Piger fordelt i 32 Drengelasjer og 27 Pigeelasjer. Da disse Skoler kunne rumme 68 Klasjer, er der endnu Plads til 9 Klasjer.

Undervisningstidens Fordeling ses af følgende Tabel:

	Religion	Dans og Skriftlæsning	Regning	Skrivning	Historie	Geografi	Naturhistorie	Tegning	Sang	Antikvitets- elever	Håndarbejde	Økonomisk	Det samlede Antal
VI Drengelasje.....	3	6	3	2	2	2	1	2	1	....	....	2	24
V —	3	6	3	2	2	2	1	2	1	....	....	2	24
IV —	3	7	4	2	2	2	1	....	1	....	....	2	24
III —	3	7	4	3	2	2	....	....	1	....	....	2	24
II —	2	10	5	3	1	....	....	....	1	....	....	2	24
I —	2	8	5	5	....	....	....	....	4/2	....	....	2	24
6. Pigeelasje..	3	6	3	2	2	2	1	....	1	....	4	....	24
5. —	3	6	3	2	1 1/2	1 1/2	....	....	1	....	4	2	24
4. —	3	6	3	2	1 1/2	1 1/2	....	....	1	....	4	2	24
3. —	3	6	3	2	1	2	....	....	1	....	4	2	24
2. —	2	8	5	3	1	....	....	....	1	....	4	....	24
1. —	2	8	4	4	....	....	....	....	4/2	....	4	....	24

Ved hver Skole anvendes desuden een Time ugentlig til Sammenhang.

For at lette Eleverne i Kommuneskolerne Overgangen til den borgerlige Realskole som Ekstragratisister tilbydes der flinke Elever i Kommuneskolernes 4de Dreng- og Pigeelasjer fri Undervisning i Engelsk og Regning i 4 ugentlige Aftentimer. Denne Undervisning var ved Aarets Udgang søgt af 28 Elever.

Kommuneskolernes Spareklasje, som er oprettet 1874 af Overlærer Loft, havde ved Regnskabsaarets Udgang den 31/3 1900 1026 Sparere med Kr. 12,049₈₈. I det forløbne Regnskabsaar blev indbetalt Kr. 5049₅₉ og udbetalt Kr. 5382₇₆.

Bespisning af fattige Skolebørn paa Skolen fandt Sted fra den 29de Januar til den 31te Marts. 339 Børn bleve bespiste med 5960 Portioner Mad. Udgiften dertil var Kr. 1026_{,45}. Kommunens Tilskud var 400 Kr.

I. Vestre Kommuneskole

bestaar af 16 Drengelasjer, nemlig Ia, Ib, Ic, IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IIIc, IVa, IVb, IVc, Va, Vb, VIa og VIb, og 12 Pigeelasjer, nemlig 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b, 4a, 4b, 5a, 5b, 6a og 6b.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1900 . 524 Dreng og 402 Piger; ialt 926 Elever
Tilgang i Aarets Løb . . 150 — og 135 — ; „ 285 —

674 Dreng og 537 Piger; ialt 1211 Elever

Afgang i Aarets Løb . . . 130 — og 103 — ; „ 233 —

den 31te Decbr. 1900 . . 544 Dreng og 434 Piger; ialt 978 Elever

11 Elever vare under 7 Aar. I Følge Lov af $24/3$ 1899 § 1 femte Stykke udfikres 3 Dreng og 4 Piger. Middeltallet af Elever var 961_{,87}, og Børnetallet pr. Drengelasje i Gjennemsnit 33_{,47}, pr. Pigeelasje 35_{,57}.

Skolen har haft 247 $\frac{1}{2}$ Skoledage.

Skoleforsømmelserne i pCt.	1900	1899	1898
Paa Grund af Sygdom	3 _{,92} pCt.	3 _{,92} pCt.	3 _{,36} pCt.
Af anden lovlig Grund	0 _{,82} —	0 _{,74} —	0 _{,78} —
Uden lovlig Grund	0 _{,84} —	0 _{,82} —	1 _{,00} —
Ialt	5 _{,58} pCt.	5 _{,48} pCt.	5 _{,14} pCt.

Skolemulkterne beløb sig til Kr. 91_{,78} (1899: Kr. 85_{,19}, 1898: Kr. 150_{,48}).

Skolens Aarsprøve holdtes 19de -- 31te Marts.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, 6 faste ansatte og 2 konstituerede Lærere, 5 fast ansatte Lærerinder, 1 Timelærer, 1 Vikar og 4 Timelærerinder.

Det faste Lærerpersonale underviste 517 Timer egentlig, Timelæreren, Vikaren og Timelærerinderne 156 Timer.

Lærerne og Lærerinderne have forsvømt 93 Dage paa Grund af Sygdom, hvilket er 2_{,1} pCt. af de skolepligtige Dages Antal.

Børnenes Bogsamling bestaar af 306 Bind; der er gjort 501 Udlaan til 79 Laantagere.

Skolebade. Ved denne Skole indrettedes tempererede Brusebade i Sommerens Løb. Badningen, som er frivillig, begyndte i Oktober Maaned. Udgang til Badene have baade Dreng og Piger (dog undtages Eleverne i 1ste Klasjerne), og hvert Barn kan faa et Bad hver 14de Dag. I 21 Badedage i Oktober Kvartal er der givet 3454 Bade.

II. Østre Kommuneskole

bestaar af 16 Drengeskoler, nemlig: Ia, Ib, Ic, IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IIIc, IVa, IVb, IVc, Va, Vb, VIa og VIb, og 15 Pigeskoler, nemlig: Ia, Ib, Ic, 2a, 2b, 2c, 3a, 3b, 3c, 4a, 4b, 5a, 5b, 6a og 6b.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1900 . 534 Dreng og 476 Piger: ialt 1010 Elever
Tilgang i Aarets Løb... 125 — og 130 — ; „ 255 —

659 Dreng og 606 Piger; ialt 1265 Elever
Afgang i Aarets Løb... 130 — og 123 — ; „ 253 —

den 31te Decbr. 1900 . 529 Dreng og 483 Piger; ialt 1012 Elever

9 Elever vare under 7 Aar. I Følge Lov af $2\frac{2}{3}$ 1899 § 1 femte Stykke udfreves 2 Dreng. Middeltallet af Elever var 1028,₅, og Børnetallet pr. Drengeskole i Gennemsnit 33,₈, pr. Pigeskole 33,₆.

Skoledagenes Antal er 247 $\frac{1}{2}$.

Skoledagenes Antal i pCt.	1900	1899	1898
Paa Grund af Sygdom	3, ₄₆ pCt.	3, ₄₈ pCt.	3, ₁₄ pCt.
Af anden lovlig Grund	0, ₉₂ —	0, ₈₂ —	0, ₇₆ —
Uden lovlig Grund	0, ₈₃ —	0, ₈₃ —	0, ₇₉ —
Ialt	5, ₂₁ pCt.	5, ₁₃ pCt.	4, ₆₉ pCt.

Skoledagenes beløb sig til Kr. 124,₅₂ (1899: Kr. 126,₄₆, 1898: Kr. 106,₀₄).

Skolens Aarsprøve holdtes den 19de—31te Marts.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, 8 fast ansatte Lærere, 7 fast ansatte Lærerinder, 1 Timelærer og 5 Timelærerinder.

Det faste Lærerpersonale underviste 590 Timer egentlig, Timelærer og Timelærerinder 155 Timer.

Lærerpersonalets Sygedage udgjorde ialt 38 Dage, hvilket er 0,₈ pCt. af de skolepligtige Dages Antal.

Børnenes Bogsamling bestaar af 274 Bind; der er gjort 554 Udlaan til 51 Laantagere

III. Seminariets Børneskole,

i hvilken der kun maa optages Pigebørn, som henvises til den fra Kommuneskolerne, bestaar af 4 Klasser.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1900	114 Piger
Tilgang i Aarets Løb	20 —
	<hr/> 134 Piger
Afgang i Aarets Løb	22 —
den 31te Decbr. 1900	112 Piger

Middeltallet af Elever var 115,8.

1ste og 2den Klasse have 24, 3dje Klasse 29 og 4de Klasse 28 ugentlige Undervisningstimer.

Skoledagenes Antal var 247.

Skoleforsømmelserne i pCt.	1900	1899	1898
Paa Grund af Sygdom	6,13 pCt.	4,69 pCt.	4,84 pCt.
Af anden lovlig Grund	1,53 —	0,89 —	1,06 —
Uden lovlig Grund	0,68 —	0,53 —	0,66 —
Talt	8,34 pCt.	6,11 pCt.	6,56 pCt.

Skolemulkterne beløb sig til Kr. 2,52 (1899: Kr. 2,34).

Lærerpersonalet bestaar af de 4 eksaminerede Lærereinder, Fru Buchwald, Frøken Skotte, Frøken Hvilsom og Frøken Bojsen, og Gymnastiklærerinde, Frøken E. Waagepetersen.

Kommunens Tilskud — 25 Kr. aarlig pr. Barn — var Kr. 2895,83

Eleverne faa tempereret Brusebad hver Uge paa Seminariet.

Lærerpersonalet ved Kommunens Skoler den 31/12 1900.

Navn	Fødselsaar	Undervist ved Hvorlæng Skoleerfaren siden	Tidt ansat ved Hverens Skoleerfaren fra	Løn efter Regl. af 9/3 96 + Skolepenge	Skolen. (B = den borgerl. Realskole. V = Bøtze Kommuneskole. Ø = Østre Kommuneskole)
Skoleinspektør:				—	
1 Chr. Jacobsen, Overlærer ved den borgerlige Realskole	1849	15/5 93	15/5 93	3000	18 Timer ved B.
Overlærere:					
2 D. E. Glud	1839	12/10 60	12/10 60	2400	
3 P. E. Nyholm	1840	15/11 62	15/11 62	2400	24 Timer ved Ø.

	Navn	Fødselsaar	Undervist ved Højens Skolevejen siden	Faast anjat ved Højens Skolevejen fra	Løn efter Begl. af 9/3 96 Skolepenge	Skolen. (B = den borgerl. Realskole. V = Bestre Kommuneskole. Ø = Østre Kommuneskole.)
	Andre faast ansatte Lærere:					
4	N. Hansen	1843	$\frac{1}{12}$ 67	$\frac{1}{12}$ 67	2200	B.
5	J. P. Bedel Jensen	1847	$\frac{17}{7}$ 71	$\frac{17}{7}$ 71	2200	V.
6	C. Birch	1849	$\frac{1}{1}$ 74	$\frac{1}{1}$ 74	2200	B.
7	G. C. Meyer	1849	$\frac{1}{11}$ 74	$\frac{23}{2}$ 75	2200	V.
8	M. Petersen	1860	$\frac{1}{1}$ 83	$\frac{1}{1}$ 83	1700	V.
9	L. Henriksen	1836	$\frac{17}{5}$ 88	$\frac{17}{5}$ 88	1500	Ø.
10	A. Jensen	1865	$\frac{1}{5}$ 89	$\frac{1}{5}$ 89	1500	B.
11	J. M. Mølbach	1861	$\frac{1}{1}$ 90	$\frac{1}{1}$ 90	1500	B.
12	K. M. Marfusjen	1868	$\frac{1}{5}$ 90	$\frac{1}{5}$ 90	1500	B.
13	P. M. Larsen	1864	$\frac{15}{10}$ 89	$\frac{1}{9}$ 90	1500	B.
14	J. P. Nielsen	1851	$\frac{1}{9}$ 90	$\frac{1}{9}$ 90	1500	Ø.
15	A. Secher Marfusjen	1870	$\frac{6}{11}$ 93	$\frac{30}{3}$ 95	1200	B.
16	Joh. Langfær	1868	$\frac{1}{5}$ 94	$\frac{16}{10}$ 96	1000	V.
17	C. J. Larsen	1872	$\frac{11}{4}$ 96	$\frac{16}{10}$ 96	1000	V.
18	Joh. A. Væksted	1872	$\frac{11}{4}$ 96	$\frac{16}{10}$ 96	1000	V.
19	Stefan Petersen	1873	$\frac{11}{4}$ 96	$\frac{16}{10}$ 96	1000	Ø.
20	C. A. Stjerne	1872	$\frac{1}{5}$ 94	$\frac{11}{1}$ 98	1000	Ø.
21	J. Chr. Høyer	1873	$\frac{26}{11}$ 96	$\frac{11}{1}$ 98	1000	Ø.
22	A. Larsen	1874	$\frac{1}{6}$ 97	$\frac{29}{9}$ 98	1000	Ø.
23	P. Stenum	1871	$\frac{14}{4}$ 98	$\frac{18}{11}$ 98	1000	Ø.
24	J. P. Jesjen	1857	$\frac{1}{10}$ 90	$\frac{5}{6}$ 00	1469	B. og Ø.
	Konstituerede Lærere:					
25	Holger Petersen	1876	$\frac{14}{4}$ 98	$\frac{15}{11}$ 99	900	V.
26	K. Mortensen	1873	$\frac{14}{4}$ 98	$\frac{15}{11}$ 99	900	V.
27	J. Poulsen	1874	$\frac{1}{9}$ 98	$\frac{20}{11}$ 00	900	B.
	Faast ansatte Lærerinder:					
28	Enkefru M. Rasmussen	1847	$\frac{1}{5}$ 70	$\frac{7}{9}$ 76	1200	Ø.
29	Frk. J. Mortensen	1853	$\frac{1}{1}$ 83	$\frac{1}{1}$ 83	1100	Ø.
30	" A. Loft	1859	$\frac{1}{1}$ 83	$\frac{1}{1}$ 83	1100	V.
31	" A. Dlesen	1861	$\frac{1}{5}$ 85	$\frac{1}{5}$ 85	1100	B.
32	" J. Rjør	1861	$\frac{1}{11}$ 85	$\frac{14}{2}$ 87	1000	Ø.
33	" A. Christensen	1855	$\frac{1}{5}$ 90	$\frac{1}{5}$ 90	1000	Ø.
34	Fru A. Poulsen, f. Wang	1864	$\frac{1}{11}$ 88	$\frac{1}{1}$ 91	800	Ø.
35	Frk. E. Thomsen	1869	$\frac{8}{11}$ 94	$\frac{1}{1}$ 96	750	V.
36	Fru K. Langfær, f. Krogh	1870	$\frac{1}{4}$ 95	$\frac{1}{1}$ 96	750	Ø.
37	Frk. D. Johansen	1872	$\frac{1}{4}$ 95	$\frac{16}{10}$ 96	750	B.
38	" E. Kragh	1868	$\frac{1}{1}$ 96	$\frac{16}{10}$ 96	750	Ø.
39	" C. Müller	1859	$\frac{11}{4}$ 96	$\frac{16}{10}$ 96	750	V.

	Navn	Fødselsaar	Undervist ved Hortens Skolevejen siden	Fast ansat ved Hortens Skolevejen fra	Den efter Regl. af 9/3 96 Skolepenge	Skolen. (B = den borgerl. Realskole. V = Vestre Kommuneskole. Ø = Østre Kommuneskole.)
40	Fru J. Larsen, f. Senichel	1864	11/4 96	11/1 98	750	V.
41	" K. Bæksted, f. Eriksen	1874	11/4 96	29/9 98	750	V.
42	Frk. J. Mathiasen	1869	20/8 96	29/9 98	750	B.
Timelærere:						
1	J. Baurrup Hansen	1875	18/11 98		24 ~~75~~	V.
2	B. Larsen	1876	1/9 98		24 —	Ø.
3	A. P. Pedersen	1869	1/9 99		24 —	B.
Bikar:						
4	J. C. Agerstov	1877	8/10 00		24 —	V.
Timelærereinder:						
5	Frk. C. Gejl	1873	14/4 98		21 —	V.
6	Fru M. Høyer	1874	1/9 98		21 —	Ø.
7	Frk. J. Rofs	1869	11/4 96		21 —	B.
8	" E. Sørensen	1876	7/4 99		21 —	Ø. 36 Tim. fra 1/4 1900.
9	" M. Friis	1874	1/4 00		21 —	B. 36 Tim. fra 1/8 1900.
10	" M. Petersen	1873	1/8 00		21 —	B. 9 L., V. 16 L., Ø. 10 L.
11	Fru Waagepetersen, Gymnastik- lærerinde . . . . . (assisteret af Fru. A. og E. Waagepetersen)	1839	1/1 83		36 —	B. 10 Tim., V. 12 Tim. Ø. 14 Timer.
12	Frk. A. Rasmussen, Haandgerningsl.	1857	7/1 83		20 —	V. 20 Timer.
13	" L. Andersen, Haandgerningsl.	1866	1/11 84		20 —	B. 16 Tim., Ø. 20 Tim.

De fast ansatte og konstituerede Læreres og Lærereinders Andel i Skolepenge (jfr. Lov af 8de Marts 1856 § 11) har udgjort Kr. 77.⁵⁷.

Forandringer i Lærerpersonalet i Aarets Løb:

Afgang: Den 1ste August opgav Frk. C. Overbye sine Timer ved Vestre Kommuneskole.
 Ved samme Tid opgav Frk. D. Hecksher sine Timer ved den borgerlige Realskole.
 Den 1ste Oktober blev Lærer Lammers efter egen Ansøgning afskediget med Pension.
 Fast Ansættelse: Den 25de Januar bleve de konstituerede Lærere E. A. Stjerne og J. Chr. Høyer fast ansatte.
 Den 2den Maj blev konstitueret Lærerinde, Frk. J. Senichel fast ansat.

Den 5te Maj gav Ministeriet efter Ansøgning Tilladelse til, at Gymnastiklærer J. P. Jesjen fik fast Ansættelse.

Den 27de Oktober bleve konstitueret Lærer M. Larsen og de konstituerede Lærereinder Fru Bæksted f. Eriksen, og Frk. J. Mathiasen fast ansatte.

Den 11te December modtog konstitueret Lærer P. Stenum fast Ansættelse.

Konstitution i fast Embede meddeltes den 20de Novbr. til Timelærer J. Poulsen.

Tilgang: Den 1ste April overtog eksam. Lærerinde, Frk. Margrete Friis 13 Timer ved den borgerlige Realskole og fik fuldt Timetal ved samme Skole den 1ste August.

Den 1ste August blev eksam. Lærerinde, Frk. Marie Peterjen Timelærerinde med 35 ugentlige Timer.

Hjælperlærer: Den 22de Decbr. gav Ministeriet Lærer Meyer Tilladelse til at holde Hjælperlærer foreløbig i et Aar. Seminarist Orla Nielsen blev antagen til Hjælperlærer paa eget Ansvar og Tilsvær.

Feriekursus: Lærer Andr. Jensen i Naturhistorie, Gymnastiklærer Jesjen og Frkn. A. og E. Waagepeterjen i Gymnastik, Lærer Holger Petersen i Sang og Musik, Lærer Carl Larsen i Bogholderi, Lærerne A. S. Marcussen og N. Mortensen samt Lærerinde, Frk. Mathiasen i Tegning.

	Skolebetjentene	Fødselsaar	Overtaget Bevillingen	Pengefon	Skolens Navn
1.	J. C. Christensen	1849	1/982	1000 Kr.	Østre Kommuneskole.
2.	J. C. Masmussen	1848	1/484	920 —	Vestre Kommuneskole.
3.	N. Mortensen	1857	1/485	980 —	Den borgl. Realskole.

Udgiften til Skolevæsenet.

Den budgetterede Udgift til Hørsens Skolevæsen i 1900 er	Kr. 89,477 ^{,60}
Renter af Laan	— 6,593 ^{,37}
Afdrag paa Laan	— 5,995 ^{,76}
Bevilget til Brusebade	— 6,000 ⁰⁰
Efterbevilling	— 344 ^{,00}
	<hr/> Kr. 108,410 ^{,73}
Skolekontingent ved Betalingskolen	— 10,586 ^{,90}
Den samlede Udgift i 1900 bliver omtrent	Kr. 97,823 ^{,83}

Driftsudgiften til de 3 kommunale Skoler (3: de budgetterede og efterbevilgede Summer ÷ Tilskud til Seminariets Vørneskole og Skolekontingentet) vil omtrent blive Kr. 76,338,⁸⁷ (i 1899: Kr. 73,411,⁵¹, i 1898: Kr. 71,524,¹²). Naar denne Sum deles med Middelbørneantallet, som har været 2463 (i 1899: 2386, i 1898: 2308), bliver Udgiften pr. Barn ca. 31 Kr. (i 1899: Kr. 30,⁷⁷, i 1898: Kr. 30,⁹⁹).

En ny Undervisningsplan for Hørsens kommunale Skoler, udarbejdet i Henhold til Lov af 24de Marts 1899, blev approberet af Skoledirektionen for Boer-Nim Herreder den 28de December 1900.

Boldspil er under Gymnastiklærer Jesens Vejledning øvet i Sommermaanederne af Drengene fra Kommunens Skoler 3 Aftener om Ugen paa et Stykke af Byens Fælled.

Til den Højsing-Næderiske Aften-skole, som giver fri Undervisning i Dansk, Regning, elementær Bogføring og Samfundslære, fortrinnsvis til Haandværkslærlinge, yder Kommunen et aarligt Tilskud af 150 Kr. foruden Lokale, Lys og Varne. Skolen søges i Winter af 48 Elever, der alle ere konfirmerede.

Legater for Skolebørn:

Juftermester Elkjærs Legat, af hvilke 36 Kr. anvendes til Klæder og Skolepenge for en fattig Dreng

Jens Jørgen Lindvigs Legat, hvoraf 40 Kr. anvendes til Konfirmationshjælp for Børn i Kommuneskolerne.

Barbara Jochumsens Legat, hvoraf 232 Kr. fordeles lige mellem 6 Børn af Haandværkere for at hjælpe dem til en bedre Skoleundervisning.

Privatskolerne.

Den 1ste Januar 1900 fandtes i Horsjens Kommune 21 private Skoler (med 1020 Elever), i hvilke der undervistes Børn over 7 Aar. I Aarets Løb er der nedlagt 1 Skole; men da Vid. Stoumberg havde Elever over 7 Aar, fandtes der ved Aarets Udgang 21 private Skoler med 1016 Elever. Af disse Skoler vare 5 Drengeskoler, 6 Pigeskoler og 10 havde Elever af begge Køn.

Frf. E. Lasjens Skole blev overtaget af Frf. Ingeborg Friis den 21de August, og Frf. Helga Jensen overtog Frf. M. Jensens Skole den 1ste November.

	Bestyrer	Beliggenhed	Antal Klasser	Elevantal		Skoleplig- tige Elever
				Dreng	Pig.r	
I. Skoler med afslut- tende Undervisning:						
1	Pastor Kerff	Kath. Skole, Nørreg. 19.	4	52	58	107
2	Frf. H. Jensen	Smedegade 24.	6	"	105	99
3	Frf. Schougaard	Kildegade	9	"	124	92
4	Frf. A. Dyrebye	Kildegade	6	105	"	91
5	Fru Ravn	Søndenaagade 14	5	"	87	80
6	Frf. J. Friis	Nædersgade 5	8	"	84	58
7	Lærer J. Hansen	Nysegade 2	3	34	21	52
8	Frf. M. Christensen (kun afslutt. Und. for Pigerne)	Smedegade 89.	4	5	43	44
9	Frf. Thorsen	Smedegade 46	1	"	20	20
II. Forberedelses-skoler:						
10	Adjunkterne Bjerre og Nedelius	Den lærde Skoles Forb- Klasser, Havnealleen . .	2	59	"	48
11	Frf. S. Therkelsen	Smedegade 31	3	50	"	40
12	Frf. Gad	Nædersgade 1	3	31	"	27
13	Frf. Vestergaard	Havnealleen 5	3	15	11	23
14	Frf. M. Fangel	Vestergade 3	2	12	11	18
15	Frf. C. Andersen	Slotsgade 15.	1	10	13	17
16	Frf. Darling	Kildegade 9	1	12	"	10
17	Frf. A. Christensen	Allégade 19	1	"	12	9
18	Frf. Overbye	Kattejund 3	1	2	7	7
19	Frf. A. Hansen	Agade 15.	1	4	9	5
20	Vid. Stoumberg	Frederiksgade 23	1	4	7	3
21	Vid. R. Jørgensen	Kattejund 22	1	7	2	3

Frf. Schougaards og Frf. Friis's Pigeskoler have i Aar slaaet deres to øverste Realklasser sammen. Ved Frf. Schougaards Pigeskole afholdtes alrn. Forberedelseseksamen i Marts—April Maaned.